

Farní zpravodaj

Římskokatolické farnosti Dolní Loučky, Olší a Žďárec

Číslo 4/2021

Duben 2021

Tři svědkové a tři svědectví, že Ježíš vstal z mrtvých

V největší den křesťanského roku na Velikonoce slyšíme při mši svaté Janovo evangelium (Jn 20,1-9), kde evangelista pozoruhodně znásobuje a slučuje svědky a svědectví o zmrtvýchvstání, čímž překonává nedostatek přímého svědectví o průběhu Ježíšova zmrtvýchvstání.

Ponořme se do tohoto dynamického textu, který nás pobízí stát se velikonočními lidmi. Jan v textu oznamuje, že třetí den po Ježíšově smrti objeví Marie Magdaléna ještě za tmy jeho hrob prázdný, běží k učedníkům a dva z nich rychle běží ke hrobu. Plachty a šátek složený zvlášť spolu s předpověďmi Písma vnesou světlo do případu Ježíše. S milovaným učedníkem, který to viděl a uvěřil, se i nám rozednívá: Ježíš vstal a opět žije.

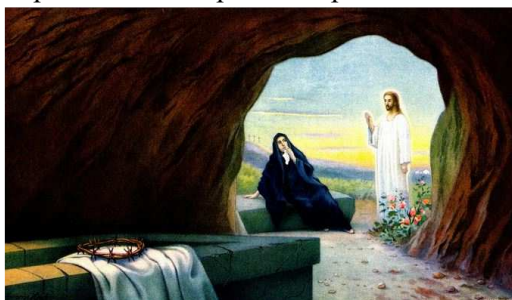
Evangelní perikopa Jn 20,1-9 patří do kapitoly, ve které vrcholí evangelium s vyvráleným duchovním až mystickým stylem. Dvacátá kapitola má pozoruhodnou povahu Diptychu či dvojobrazu, na kterém má každý panel dvě scény. Dvě scény se odehrály u hrobu: první je náš úryvek o průzkumu prázdného hrobu, druhá scéna popisuje zjevení Ježíše Marii Magdaléně u hrobu (srov. Jn 20,11-18). Dvě scény se odehrají i ve večeradle: Ježíš se zjevil apoštolům bez Tomáše a po osmi dnech ho uvidí už i Tomáš

(srov. Jn 20,19-29). Takto události začínající v prvním dni týdne vygradují o týden později, když Tomáš vidí Ježíše a udělá vrcholné vyznání: "Pán můj a Bůh můj" (Jn 20,28), na co Ježíš zareaguje: "Blahoslavení, co neviděli, a uvěřili" (Jn 20,29). Paradoxně mezi tyto blahoslavené se řadí už milovaný učedník, který i bez zjevení živého Krista věří, že on žije.

Za vším hledej ženu

Jan postavil do středu velikonočního příběhu Marii z Magdaly, ženu, která byla od počátku součástí křesťanské úcty. Ještě za tmy odešla k hrobu. V ostatních třech evangeliích to byla skupina žen, které šly pomazat Ježíšovo tělo, ale vždy se v jejich čele vzpomínala Magdaléna. V Janově evangeliu pomazání Ježíše odpadá. Jeho tělo pomazali padesátikilovou směsí myrhy s aloe a pečlivě zabalili do plachet dva muži: Nikodém spolu s Josefem Arimatejským (srov. Jn 19,38-40). Proč tedy šla Marie k hrobu? Byl to podle všeho smutek za Ježíšem, který jí nedal spát, a po sobotním klidu se jí naskytla možnost jít se vyplakat k hrobu učitele. V jejím nočním putování jakoby ožívají slova milé

o hledání milého v Písni písní: "A tak už vstanu a město prochodím, pátrám po ulicích i náměstích po tom, kterého z duše miluji. Hledala jsem ho, ale nenašla." (Pís 3,2). Ona doprovázela Ježíše na cestách a byla u něj velmi blízko (srov. Lk 8,2). V setkání s ním našla svou důstojnost a podstatu, kterou je velká schopnost milovat. Janovo evangelium chápe Magdalénu jako milující postavu. Nechybí pod Ježíšovým křížem a ani u jeho hrobu. Svätý Augustin a svätý Anselm z Canterbury se domnívají, že právě láska ji hnala ke hrobu ještě za tmy. U hrobu zůstane i později, když učedníci odejdou (srov. Jn 20,11), a nakonec uvidí Ježíše. Jeho proměňující pohled a řeč změní její počáteční nejistotu na rozhodné svědectví. Augustin to komentuje: "Zatímco se muži vraceli domů, silnější láska zadržela slabší pohlaví na místě." Odměnou jí bylo setkání se Zmrtvýchvstalým a pověření jít to oznámit učedníkům, čímž se stane z ní "Apoštolka apoštolů". Magdaléna je pro nás příkladem: pokud budeme důvěřovat své touze a budeme Ježíše následovat až do konce, máme velkou naději na setkání s ním. Musíme se však znovu a znovu vydávat na cestu

uprostřed temnoty a nejistot svého srdce, abychom hledali, koho naše duše miluje.

Osoby prvního kontaktu

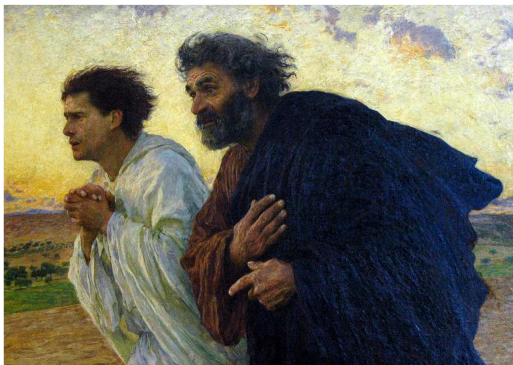
Marie vidí, že kámen je od hrobu odvalený. Rychle běží do města k učedníkům. Ví, koho má oslovit a kde se momentálně dané osoby nacházejí. První je Petr, který bude pokračovat v Ježíšově díle v Církvi. Bude mít autoritu úřadu a bude viditelně zastupovat Ježíše jako pastýř jeho Církve. Ještě předtím jej však Ježíš v Galileji vyzve třikrát vyznat lásku k němu, protože třikrát předtím zapřel Ježíše (srov. Jan 21,15-19). Marie osloví i druhého bezejmenného učedníka, který vytrval pod Ježíšovým křížem a tam získal jeho matku, která je od té doby s ním. Tradice tohoto učedníka identifikuje s apoštolem Janem. Milovaný učedník svou láskou, nasazením a tvořivostí odpovídá na lásku Ježíše a je aktivní u něj v Jeruzalémě. Jeho vztah k Ježíši je podobný vztahu Magdalény k Ježíši. Ne náhodou stáli oba pod jeho křížem.

Vylekaná Marie oběma učedníkům ohlašuje: "Odnegli Pána z hrobu a nevíme, kam ho položili" (Jn 20,2). Později to řekne ještě andělům i Ježíšovi, jehož pokládá za zahradníka (srov. Jn 19,15). Třikrát vysvětluje prázdný hrob jako krádež a ve svém prvním tvrzení apoštolům překvapivě použila plurál. Sloveso "nevíme" je ozvěnou původní Tradice, kterou Jan znal a pracoval. Najdeme ji přítomnou v jiných evangeliích, kde se říká, že k Ježíšovu hrobu šlo několik žen, u hrobu uviděli Ježíše a klaněli se mu, podobně jako to udělá Magdaléna (srov. Mt 28,1-9). Evangelista Jan však klade důraz na Magdalénu, protože Ježíšovo setkání s jednotlivcem odpovídá teologické tendenci jeho evangelia na jiných místech, kde se Ježíš setkává s Nikodémem, se Samaritánkou, slepcem od narození, s Martou, Marií atd. Toto zaměření Ježíše na jednotlivce je projevem jeho zájmu o každého z nás. V setkání s ním nacházíme i my svou důstojnost a velikost, která se zvláště obnovuje a vyjímá v živém kontaktu a rozhovoru s ním. Musíme však jít a pobývat na tom místě, kde ho lze potkat. Marie je u něj na cestách, když trpí, ale i když jeho život vyhasl, a právě proto se ona stane svědkyní jeho oslavení.

Závody v Církvi a vzájemný respekt

Prázdný hrob rozhýbal Ježíšovy přátele. Oba učedníci běží z města k hrobu přesvědčit se o pravdivosti Mariiny zprávy. Zda je vede strach, kuriozita či pochybnosti, se nedozvíme, ale evangelista Jan naši pozornost zaměří na zdánlivě zbytečné porovnávání běhu staršího Petra a mladšího milovaného

učedníka a hned nato říká, jak čeká Petra a upřednostní ho prozkoumat hrob, kde evangelista podrobně popisuje pozici plachet a šátku. Tento chvatný běh ve velikonočním ránu nebyl ledajaký běh, ale na symbolické úrovni získává teologickou povahu. Přírozený důvod, proč Petr doběhl k hrobu později, je jistě jeho vyšší věk. Ale za zpožděním nelze nevidět teologický nebo duchovní důvod, když vezmeme v úvahu zmíněný vztah milovaného učedníka k Ježíši. Petr za ním nestíhá. Láska je vždy rychlejší. Tato dvojice učedníků odráží situaci prvotní Církve, která měla již velmi brzy autori-

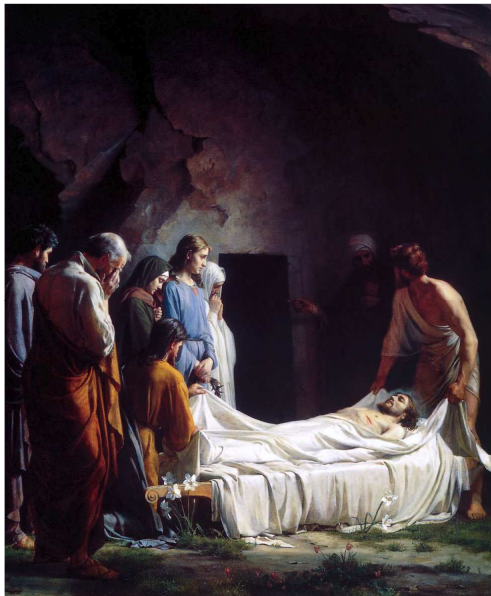

tativní zastřešení pravdy skrze apoštoly, tuto část reprezentuje Petr. Církev však má také široký prostor pro lásku a rozličná charismata, která zosobňuje milovaný učedník. Obě části Církve nacházejí sílu a důvod existence ze zmrtvýchvstání Ježíše. Nemají být bezohlednou konkurencí, ale mají svědčit slovy a jednáním o největší pravdě Ježíše a mají respektovat poslušnost nastolenou samotným Ježíšem. Milovaný učedník už z dálky uviděl plachty v hrobě, ale čeká na Petra, aby vešel jako první do hrobu, čímž se jen podtrhuje prvenství Petra v okruhu učedníků. Je tu jistě i narážka na tradici Lukášova evangelia: "Petr vstal a běžel k hrobu. Když se nahnul dovnitř, viděl tam jen plachty. I vrátil se domů a divil se, co se stalo" (Lk 24,12).

Jan výborně stupňuje nejen to, co osoby postupně vidí, ale i to, jak poznávají důvody prázdného hrobu: Marie viděla jen z dálky odvalený kámen, milovaný učedník viděl z dálky plachty v hrobě, ale až Petr vstupuje jako první do hrobu a s ním i my detailně vidíme situaci v hrobě. Kupodivu, hrob není zcela prázdný, ale složené plachty a zvláště uložený šátek odkazují na něco jiného než krádež. Z okolností je zřejmé, že hrob nemohl být vykraden. Po Petrovi vstupuje do hrobu i druhý učedník, aby viděl stav věcí. Na svědectví jsou totiž podle starobylé židovské zásady potřební dva (srov. Dt 19,15). Celou pravdu pochopil ostatně ne Petr, ale milovaný učedník, čímž se poukazuje na prvenství lásky v poznání Božích skutečností.

Tři svědectví, kde Písma převažují

Situace s plachtami (ř. othonia) v hrobu, ale i vzkříšení Lazara odkazují na židovskou pohřební praxi. Běžně byl mrtvý položen na pás lněné plachty – dostatečně široký a dlouhý na obalení celé mrtvolky. Nohy byly umístěny na jeho konci a plachta byla přeložena přes hlavu k nohám. Pomocí plátěných

obvazů byly nohy převázané v kotnicích a také ramena byla jimi přivázaná k tělu. Šátkem (ř. sudarion) se zvlášť obvazovala hlava nahoře a pod bradou, aby se tak zabránilo uvolnění čelisti. Když vyšel Lazar z hrobu, "nohy a ruce měl ovinuté plátnem a tvář obvázanou šátkem" (Jan 11,44), proto ho museli porozvazovat. V tomto uvolnění je odkaz na opětovný vstup do pozemského života. Avšak odložené plachty a šátek zanechané v Ježíšově hrobě odkazují na jinou kvalitu života, jde o vstup do věčného života přesahujícího náš čas a prostor.

Když to všechno milovaný učedník viděl, uvěděl. V co uvěděl? Z kontextu úryvku a následných slov "ještě totiž nechápali Písmo, že má vstát z mrtvých" (Jan 20,9) je zřejmé, že předmětem víry tady je Ježíšovo vzkříšení. K ní mu však do dvou oddělených znamení pomohla židovská starozákonní písma jako třetí svědectví. Totiž uvažováním nad Božím slovem, nad Mojžíšem, Proroky a žalmy postupně Církev poznala jasné svědectví o zmrtvýchvstání Mesiáše (srov. zejména Oz 6,2; Jon 2,1; Iz 53; Ž 16,10). Ježíš sám vykládal Písmo vzhledem na sebe po cestě do Emauz. Toto poznávání Písma zůstává aktuálním až dodnes. Náš rytmus spěchu za Kristem jistě zrychlí láska k němu, která zahoří i skrze hlubší poznání Božího slova, které nás dovede postupně k náročné pravdě o zmrtvýchvstání. Děje se to v Církvě, která je obdivuhodným společenstvím různých lidí. Podporujme se v běhu či kráčení za Kristem. Běžme už ne k trofeji zmrtvýchvstání, k Ježíšovu prázdnému hrobu, ale po setkání s ním a vírou v jeho zmrtvýchvstání běžme již svůj životní běh. Žijme však jako velikonoční lidé, kteří s Kristem ve křtu povstali k plnosti života, a tím mají úžasnou odvahu s ním

měnit sebe a tento svět, a nepřehlédněme přitom ani Ježíše na prašných cestách tohoto světa.

(podle KN)

Bůh se stal člověkem, aby nám dal znovu podíl na svém životě. Tím to začíná, a to je poslední cíl.

(Svatá Terezie Benedikta od Kříže)

Velikonoční třídení slavili již ve 4. století

Velikonoce jsou pro věřící obohacující nejen radostným poselstvím Kristova zmrtvýchvstání, ale také pestrostí obřadů, při kterých si Ježíšovo vykupitelské dílo připomínáme. Podívejme se na to, jaké historické základy mají jednotlivé liturgické obřady, které prožíváme během Velikonočního třídení.

Prvotní Církev slavila Velikonoce spolu se židovskou obcí jako slavnost Paschy, ale dala jí křesťanský smysl. Novozákonní spisy ještě neobsahují žádnou jednoznačnou výpověď slavení Velikonoc prvních křesťanů, ale už svatý Pavel v prvním listě Korint'ánům píše: "Kristus, náš velikonoční Beránek, byl již obětován! Proto slavme Velikonoce bez starého kvasu, bez kvasu špatnosti a ničemnosti, ale s nekvašenými chleby upřímnosti a pravdy." (1 Kor 5,7-8). Toto naplnění židovské slavnosti novým smyslem vyvolává

domněnku, že už apoštolské obce intenzivně slavili ve dnech židovské Paschy památku křesťanského velikonočního tajemství.

Počátky slavení Velikonoc

První zprávy týkající se každoročního slavení křesťanské Velikonoc máme prostřednictvím polemiky, která se odehrála v druhé polovině 2. století v souvislosti s datem samotného slavení. Podle zvyku, který, zdá se, pochází od svatého evangelisty Jana, Církev Malé Asie v souladu s datem židovské Paschy slavila Velikonoc 14. nisanu na výročí Kristovy smrti. Podle apoštolské tradice, která zřejmě pochází od svatého Petra, větší část Církví, mezi nimi jeruzalémská i římská, slavili Velikonoc v neděli po 14. nisanu. Ve 3. století se velmi jasně za datum Velikonoc určuje neděle. Celý tento spor se uzavírá na základě rozhodnutí nicejského koncilu v roce 325, který otázky kolem slavení Velikonoc definitivně rozřešil.

Původ velikonoční třídenní

Slavení Velikonoc v 2. až 4. století probíhalo v plném významu jeden den. Přesněji jedinou noc Paschy. Předcházely jí jeden nebo dva postní dny končící velikonoční vigilií. Tato vigilie byla do půlnoci charakterizována pústem a smutkem z Ježíšovy smrti a pouze po půlnoci se dal prostor na radost ze vzkříšení Pána.

Ve 4. století se vytvořilo "posvátné třídenní ukřižovaného, do hrobu uloženého a vzkříšeného Pána". Od té doby liturgické slavení těchto tří dnů jako celku představuje již každoroční slavení velikonočního tajemství, jak to máme i dnes. Velikonoční třídenní začíná večerní mší svatou ve čtvrtek na památku Páně večere, jeho středem je Velikonoční vigilie a končí se nešporami Neděle Pánova zmrtvýchvstání.

Svěcení olejů

Na Zelený čtvrtek dopoledne se v biskupských katedrálních chrámech svěťí oleje při mši svaté, která má název Mše svěcením olejů, latinsky Missa chrismatis. Celebruje ji biskup se svými kněžími. Během bohoslužby svěťí křížmo a žehná olej katechumenů a olej nemocných. Tato mše svatá, při které

kněží obnovují kněžské sliby, je projevem jednoty kněží s jejich biskupem v jediném a v témže Kristově kněžství a službě.

Zvyk světit oleje sahá do křesťanského starověku. Svatý Bazil (zemřel v roce 379) ho odvozuje od apoštolů. Svatý Cyprián (zemřel v roce 258) hovoří o svěcení olejů při mši svaté. Z dopisu papeže Lva Velikého (zemřel v roce 461) byzantskému císaři a z aktů toledské synody z roku 490 je jasné, že už v 5. století probíhalo na Zelený čtvrtek svěcení olejů.

Doporučuje se, aby se na Missa chrismatis účastnili i věřící a přijali svátost Eucharistie při tomto slavení. Zároveň jsou pozváni modlit se za své kněze, jak je k tomu povzbuzuje biskup po obnovení kněžských slibů: "A vy, milovaní bratři a sestry, modlete se za své kněze: ať je Pán zahrne svými dary, aby vás jako věrní pomocníci nejvyššího kněze Ježíše Krista vedly k němu, k dárci spásy."

Zelený čtvrtek

Slavení Velikonočního třídní začíná večer na Zelený čtvrtek. Mytí nohou učedníkům, ustanovení Eucharistie při Poslední večeři, Ježíšova modlitba na Olivové hoře v Getsemanské zahradě a nakonec jeho zajetí jsou hlavními tématy tohoto večera a noci.

Mše na památku Večeře Páně se má slavit ve večerních hodinách. Po homílii může být obřad umývání nohou, který má mimořádný význam. Vyjadřuje

Ježíšovo pokorné gesto jako prvenství služby bližnímu. V tomto gestu Ježíš podává předobraz svého umučení, které je službou položením života na vykoupění všech lidí.

Již ve 4. století se na Západě (kromě Říma) setkáváme s mytím nohou v rámci křestních obřadů. Šířením římské liturgie tento zvyk zaniká. Ožívá však opět v kláštrech v podobě mytí nohou chudým a klášterním bratrům. Sedmnáctý koncil v Toledu v roce 694 rozhodně žádá, aby se tento slavnostní úkon konal na Zelený čtvrtek ve všech kostelech ve Španělsku i v Galii. V Římě je doložen tento obřad od 12. století.

Půst očí a uší

Při mši na památku Večeře Páně během oslavné písně Gloria zvoní zvony, které se spolu s varhanami odmlčí až do velikonoční vigilie. Jde o takzvaný půst uší, podobně jako se zahalování křížů a oltářních obrazů od Páté postní neděle (Smrtné neděle) do Velkého pátku se prohlašovalo za půst očí. Tento zvyk umlčení zvonů sahá minimálně do karolinské doby. Amalár z Mét (zemřel kolem roku 850) v tom vidí výraz pokory napodobením Kristova ponížení. Hlas zvonů a zvonců nahrazují tupé dřevěné údry klepačů.

Po modlitbě po přijímání se do svatostánku některého bočního oltáře nebo do vedlejší kaple přenáší slavnostním průvodem Nejsvětější svátost. Každý věřící za obvyklých podmínek může tehdy získat úplné odpustky při recitaci nebo zpěvu eucharistického hymnu *Tantum ergo* (Před Svátostí touto slavnou). Nakonec se v tichu obnaží oltáře a odnesou se z nich všechny předměty. Připomíná nám to, že Ježíše všichni opustili. Zůstává sám, zcela opuštěný. To symbolizuje i otevřený prázdný svatostánek na oltáři a zhasnuté věčné světlo před ním.

Velký pátek

Na Velký pátek podle pradávnej tradice Církve neslaví mši svatou, protože ji krvavým způsobem na kříži slouží sám Ježíš Kristus. První křesťanská století neměla žádnou zvláštní Velkopáteční liturgii.

Až ve 4. století se vytvořily různé formy neeucharistické bohoslužby. Kolem roku 400 uvádí poutnice Silvia Etherie, že v Jeruzalémě se křesťané shromažďovali na Golgotě k dopolednímu uctívání Kristova kříže znovuobjeveného císařovnou Helenou roku 320 (dotýkali se ho a líbali ho). Následně v časném odpoledni přistoupili k bohoslužbě slova a k četbě pašijí. Z Jeruzaléma se tato liturgie rozšířila na Východ, a nakonec i na Západ.

Liturgie Velkého pátku se dnes skládá ze tří částí: bohoslužby slova, poklony svatému kříži a svatého přijímání. Každá část má svůj zvláštní ráz. Nejdůležitější částí Velkopáteční slavení je bohoslužba slova, která má znaky staré

římské liturgie: čtení – zpěv; čtení – zpěv; evangelium (pašije) - homilie – modlitba. Tato modlitba, která zakončuje bohoslužbu slova, je delší a pochází od prvních křesťanů. Jde o deset prosebných modliteb, ve kterých se prosí za Církev, její představené i za všechny její členy, za světské představitele, za nekřesťany i nevěřící, za celý svět. Vždyť Pán Ježíš zemřel za všechny lidi, i za ty, kteří ho nemilují nebo neznají.

Po bohoslužbě slova následuje poklona svatému kříži. Za projevení úcty svatému kříži lze v tento den získat úplné odpustky. Po svatém přijímání se u nás podle dávné tradice přenáší Nejsvětější svátost do "Božího hrobu".

Smuteční půst

Velký pátek, jako den Kristovy smrti, je odjakživa spojován se smutečním postem. Ten se zakořenil ve vědomí prvotní Církve tak hluboko, že se na Západě někdy přenášel dokonce na pátky a soboty v celém roce. Nejstarší svědectví o půstu na Velký pátek a Bílou sobotu sahají až do 2. století. Přitom šlo o "úplný půst", při kterém se nesmělo požit ani trochu jídla a ani pití. Křesťané tedy museli strávit 40 hodin nebo dokonce celé dva dny bez jakéhokoliv jídla a nápoje. Papež Inocenc I. to na počátku 5. století dokládá přesvědčením, že už apoštolové drželi tento smuteční půst.

S ohledem na úctyhodnou tradici je pochopitelné, že i dnešní Církev zachovává Velký pátek jako den půstu a zdrženlivosti. Dnes půst znamená pouze jednu do dne se dosyta najíst (přičemž lze přijmout trochu pokrmu ještě dvakrát v průběhu dne) a váže všechny od 18. roku života až do zahájení 60. roku. A zákon zdržování se masa zavazuje ty, kteří dovršili 14. rok života. Tento půst v prvních dvou dnech tří denní, kdy se Církev postí, "protože její vzali Ženicha", je posvátný a doporučuje se prodloužit i na Bílou sobotu, aby Církev mohla dojít k radostem Velikonoční neděle s povznesenou a upřímnou myslí.

Bílá sobota je aliturgický den

Na Bílou sobotu Církev setrvává při Pánova hrobu a rozjímá o jeho utrpení a smrti, jakož i o sestoupení k zemřelým a v modlitbách a postu očekává jeho zmrtvýchvstání. Prvotní Církev neměla v tento den žádnou liturgii.

Římská liturgie začala ve středověku přesouvat velikonoční vigílii z noci na dřívější hodiny a potridentský misál papeže Pia V. z roku 1570 nařídil slavit vigílii v ranních hodinách. Až papež Pius XII. v roce 1951 dovolil přesunout vigílii opět na velikonoční noc a liturgická reforma koncilu nařídila, aby se celá slavnost velikonoční vigílie konala v noci, jak to bylo v prvotní Církvi. Nemá začít před soumrakem a má skončit před svítáním nedělního dne. Tyto zásady je třeba chápat doslovně. A tak dnes máme z Bílé soboty aliturgický den, kdy se neslaví žádná bohoslužba a svaté přijímání lze dát pouze jako viaticum umírajícím. Název Bílá sobota byl odvozen z toho, že když se při velikonoční vigílii křtili dospělí, byli následně oblečeni do bílého roucha a bílá barva byla dominující.

Vigílie

Velikonoční vigílie zpočátku trvala celou noc. Ještě na konci 4. století máme zprávy, že na velikonoční neděli se již nekonala žádná další bohoslužba. Ke konci 6. století je už zřejmé, že mše velikonoční vigílie se koná před půlnocí a na velikonoční neděli se koná vlastní eucharistická slavnost.

Velikonoční vigílie, která se pokládá za "matku všech svatých vigílií", má 5 částí: obřad světla, liturgii slova, liturgii křtu, liturgii Eucharistie a eucharistické procesí na oslavu vzkříšeného Pána. V našich krajích se toto procesí na základě dávné tradice konalo během večerní vigílie, jinak se však může uskutečnit až během dne po mši svaté na velikonoční neděli nebo po nešporách na završení Velikonočního třídenní. Procesí je slavnostním zvěstováním Kristova zmrtvýchvstání a výzvou celému stvoření, aby se připojilo k triumfu Vítěze nad smrtí. Bohoslužba slova velikonoční vigílie je velmi bohatá. Čte se až 9 biblických čtení - 7 je ze Starého zákona a 2 z Nového zákona (epištola a evangelium). Z pastoračních důvodů lze omezit počet čtení – stačí přečíst alespoň 3 čtení ze Starého zákona; nikdy se však nesmí vynechat čtení z Knihy Exodus o přechodu Izraelitů přes Rudé moře.

Křest katechumenů

Třetí část velikonoční vigílie tvoří křestní liturgie. Kristovy a naše Velikonoce se nyní slaví ve svátosti. Naplno se to vyjadřuje v kostelích, v nichž je křestní pramen, především když se slaví křesťanské zasvěcení dospělého nebo aspoň křest dětí. I když nejsou křtěnci, ve farních kostelích se světlí křestní voda a věřící obnovují křestní sliby, přičemž mohou za obvyklých podmínek získat

úplně odpustky. Nakonec jsou pokropeni nově posvěcenou křestní vodou, což připomíná jejich vlastní křest.

Tradice udílení křtu katechumenů během vigilií sahá až do apoštolské doby.

Vypracování organického a kompletního rituálu se začíná objevovat v poapoštolské době a ve 3. století je již dokončeno. Nejdůležitější je svědectví Apoštolské tradice Hippolyta Římského z první poloviny 3. století: Tři dny před křtem, tedy ve čtvrtek před Velikonocemi, se vybraní koupou; v pátek začíná půst; v sobotu se shromažďují s biskupem,

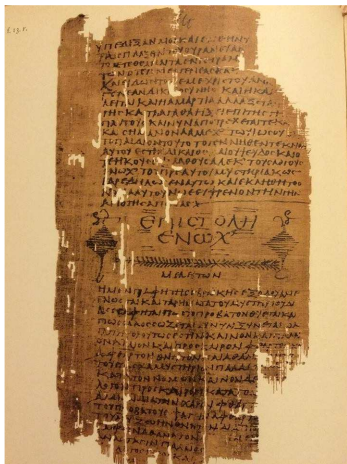
který na ně klade ruce a vyslovuje modlitbu exorcismu. Celou noc se bdí na modlitbách a při poslušání Božího slova. Vlastní svátostný ritus se pak slaví během velikonoční vigilie.

Obnovená liturgie po koncilu znovu zavedla katechumenát dospělých. Celá katechumenátní příprava dosahuje svého vrcholu a svého plného uskutečnění při slavení svátostí křesťanské iniciace, tedy křtu, biřmování a Eucharistie, což by zpravidla mělo být během velikonoční vigilie.

Velikonoční neděle

Jak jsme již zmínili, zpočátku Velikonoční neděle neměla žádnou vlastní liturgii, protože bohoslužby velikonoční noci trvaly až do rána. Dnes ačkoli Velikonoční vigilie se slaví před půlnocí, je třeba se na ni dívat jako na vlastní slavnostní mši svatou Velikonoc Pánova zmrtvýchvstání, a také mše svatá vigilie je již mší Velikonoční neděle. Ale (všechny mše svaté v neděli na Velikonoce je třeba slavit co nejslavnostněji. Je vhodné místo úkonu kajícího kropit lid svěcenou vodou na Vigilii. I kropenky u vchodu do kostela je třeba naplnit toutéž vodou.

(podle KN)

Nejstarší velikonoční texty, které se nám zachovaly, jsou dvě velikonoční homilie z druhé poloviny 2. století: první je od Meliton ze Sard (na snímku) a druhá je anonymní.

Jsem Kristus. Ježíš Kristus

Už dva tisíce let mění dějiny. A poslední století i ty filmové. Ježíš Nazaretský je hrdinou mnoha slavných filmových děl; konzervativních i kontroverzních, kratších i delších, inovativních i schematických. Přinášíme přehled neznámějších z nich.

Když dal v roce 1995 papež Jan Pavel II. vyhotovit seznam 45 "velkých filmů", v sekci "náboženství" figurovali jen dva tituly o Ježíši: *Utrpení našeho Pána Ježíše Krista* a *Evangelium svatého Matouše*. Do žebříčku se dostal i film *Intolerance*, a to v kategorii "morální hodnoty".

V průběhu posledního více než století však bylo natočeno o Ježíši více filmů, než se vešlo do vatikánského filmového seznamu. Vznikla také antologie těchto snímků (na Slovensku vyšla pod názvem *Ježíš vo filme*; jejím autorem je religionista a filmový kritik Barnes Tatum - dá se koupit i u nás) a pravidelně se objevují nové a nové recenze či komentáře diváků na internetových filmových portálech.

Které snímky o Ježíši se tedy nejvíce zapsaly do filmových dějin i do myslí a srdcí fanoušků? Podívejte se s námi na různé "nej" v rámci této kategorie filmů.

Nejstarší tradiční

Rok 1903. Jen 8 let poté, co bratři Lumierové představili světu první film *Příjezd vlaku do stanice La Ciotat*, měl premiéru i první film o Ježíši. Pod názvem *Utrpení našeho Pána Ježíše Krista* (Vie et lapassion de Jésus Christ) ho zrežiroval Francouz Ferdinand Zecca. Ačkoli titul by mohl indikovat cosi jako předchůdce Umučení Krista, ve skutečnosti film přibližuje všechny důležité události Ježíšova života počínaje již zvěstováním a narozením. O to neuvěřitelnější se proto zdá, že snímek má jen tři čtvrtě hodiny. V době svého vzniku to však bylo jedno z nejdelších filmových děl vůbec. Snímek je němý a ručně kolorovaný. Použité efekty dnes působí úsměvně, zároveň však budí (vzhledem k roku vzniku) velký respekt vůči svým tvůrcům. (Je možné ho shlédnout na youtube)

Nejstarší netradiční

Intolerance (1916) - to jsou čtyři příběhy v jednom. Jen jeden z nich je o Ježíši, přičemž tato sekvence je ve filmu nejkratší. Dnešního diváka střídání časových rovin a prostrihy mezi jednotlivými příběhy nepřekvapí, pro tehdejší většinové publikum byl však film složitý na vnímání. Možná i to byl jeden z důvodů, proč film nezaujal a jeho režisér David Wark Griffith zbankrotoval. Kritici však k filmu zaujali většinou pochvalný postoj a *Intolerance* se dodnes považuje za jeden z nejlepších či alespoň nejvýznamnějších filmů vůbec. (Je možné ho shlédnout na youtube)

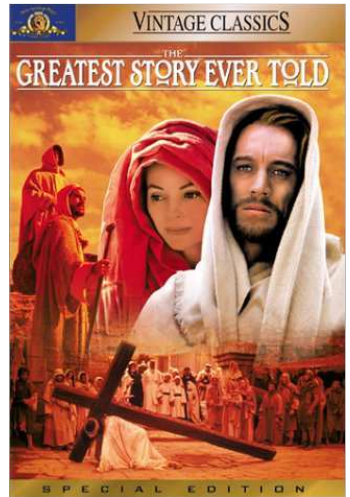
První remake

V roce 1923 natočil Cecil Blount De-Mille film o deseti přikázáních (*The Ten Commandments*); o čtyři roky později premiéroval film o Ježíši. *Král králů* (*The King of Kings*, 1927) je němý, černobílý (až na kolorovanou scénu zmrtvýchvstání) a má téměř 2 hodiny. Ježíše si zahrál Henry Byron Warner (zajímavostí je, že jeho matku ztvárnila o 18 let mladší herečka Dorothy Cumming) a film obsahoval i pár úsměvných scén (například holčička, která od Ježíše chce, aby jí vyléčil panenku).

Snímek se svého plnobarevného a ozvučeného remake dočkal v roce 1961 pod režijní taktovkou Nicolase Raye – i když se dá polemizovat, kolik toho mají filmy kromě názvu vlastně společného.

Nejhvězdnější

Byl nominován na 5 Oscarů, měl tři režiséry (George Stevens, David Lean, Jean Negulesco) a také do malých (až komparsových) rolí byly obsazováni herci (tehdy) zvučných jmen. Největší příběh všech dob (*The Greatest Story Ever Told*, 1965) však i tak nebyl velmi úspěšný ani komerčně, ani u mnohých kritiků, vyčítali mu zejména délku (a nudu). Původně měl totiž snímek 4 hodiny a 20 minut; po třech sestřizích se dá v současnosti nalézt zejména v tříapůlhodinové verzi.

Nejuzupívanější

Rock, tanky, autobus, hippies, lidé všech národností. I to může divák vidět v muzikálu *Ježíš Kristus Superstar* (*Jesus Christ Superstar*, 1973), který přináší tak trochu jiný pohled na Ježíše – a to nejen proto, že příběh je podáván z Jidášovy perspektivy. Žádný evangelijní přepis, spíše alternativní (pro některé kontroverzní) pohled na muže, který se stal slavným až tak, že se s tím někteří neuměli vyrovnat. V roli Ježíše zazářil Ted Neeley, který ho na divadelních prknech ztvárňoval ještě dalších 40 let. Apropos, při natáčení filmové verze tohoto muzikálu se prý seznámil i se svou budoucí manželkou.

Nejdelší

Ježíš Nazaretský (*Gesu di Nazareth*, 1977) měl dohromady 382 minut a účinkovalo v něm 220 herců i tisícovka komparstistů. Materiál byl zpracován ve formě televizní minisérie. Režisér Franco Zeffirelli (který 5 let předtím natočil i životopis sv. Františka *Bratr Slunce, sestra Luna*) historickou přesnost konzultoval s mnoha odborníky a po premiéře tvrdil, že film prohloubil jeho víru. V roli Ježíše se představil Robert Powell. Režiséra údajně na castingu upoutal hypnoticky modrýma očima. Aby byl hercův pohled ve filmu co nejdramatičtější, při natáčení prý vůbec nemrkal.

Nejpřekládanější

O filmu *Ježíš* (*Jesus*, 1979) se tvrdí, že byl přeložen do 1 112 jazyků (některé zdroje uvádějí až 1 600), což z něj dělá nejpřekládanější film světa vůbec. O jeho překlad a distribuci se stará organizace Jesus Film Project (založena v roce 1981). Už jen pro množství překladů je tento film zřejmě celosvětově nejznámějším filmem o Ježíši. Ne všechny však tato skutečnost těší; podobně jako jiným filmovým verzím evangelijních příběhů, i tomuto filmu někteří kritici zazlívají, že je nudný, monotónní a neobjevný.

Nejrebelstější

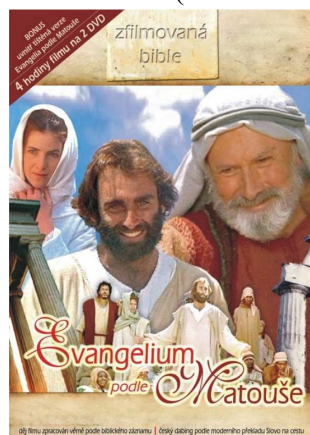
Ježíš a la netrpělivý revolucionář, v hlavních rolích neherci (Ježíše hrál španělský student literatury, Jidáše řidič nákladáku, Pannu Marii režisérova matka), součástí hudební složky africká hudba. Aby toho nebylo málo, film režíroval marxisticky nastavený homosexuál, který se netajil odporem k Církvi (ačkoli film se pokusil natočit z pozice věřícího). Ačkoli to vše může znít jako návod na teologickou katastrofu, ve skutečnosti patří podle mnoha *Evangelium svatého Matouše* (*Il Vangelo secondo Matteo*, 1964) k nejoblíbenějším a nejlepším filmům o Ježíši.

Nejúsměvnější

Světlé rozevláté vlasy, široký úsměv, smysl pro humor, žoviálnost. Takový je Ježíš v ztvárnění Jeremyho Sista, jak ho divákům představil Roger Young v dvoudílném filmu *Ježíš* (*Jesus*, 1999). Mesiáš v tomto provedení nepůsobí jako nedotknutelný vůdce, spíše než milý "parták", který si autoritu vybudoval lidským přístupem a sympatickým vyzarováním. Film zaujme i postavou satana (sofistikovaný muž naší doby v obleku, občas transformován do podoby krásné ženy) nebo scénami pokušení v Getsemanech, kde Ježíš vidí, jaké činy budou jeho jménem dělat v následujících stoletích.

Nejdoslovnější

Ačkoli mnohým filmovým příběhům o Ježíši kritici vyčítali přílišné přidržování se biblické předlohy (což může vyvolávat jistou nudu, vést ke klíše a v konečném důsledku působit kontraproduktivně), Philip Saville zašel ještě dál. Jeho *Evangelium podle Jana* (*Gospel of John*, 2003) je doslovným přepisem

Janova evangelia; je vlastně jeho vizuálním ztvárněním. Kromě biblického textu jako by autoři neměli jiný scénář. Tento postup může oslovit především ty, kterým na filmech o Ježíšovi překáželo uplatňování autorské licence.

Nejbrutálnější

Dívat se zhruba dvě hodiny na (často) detailní záběry bití, bičování, nesení kříže či umírání na něm – to je jen pro silné žaludky. Jsou dokonce známé případy, kdy diváci dostali při projekci infarkt. Přesto se *Umučení Krista (The Passion of the Christ, 2004)* od Mela Gibsona stalo velmi rychle populárním, dokonce se považuje za nejlépe vydělávající náboženský film vůbec. Svět také obletěla svědectví několika tvůrců (včetně ztvárnitele Ježíše Jamesa Cavieze), kteří během natáčení získali či si upevnili víru. Někteří kritici však filmu zazlívají, že více než na evangelia odkazuje na mystické vize Anny Kateřiny Emmerichové.

Sám režisér se vyjádřil, že cítil nutkání natočit tento film již 15 let. V současnosti pracuje na jeho pokračování s pracovním názvem *Umučení Krista: Vzkříšení*, které má být podle jeho slov ještě větším filmovým zážitkem.

(podle KN)

Boží chrám je svatý

Okamžikem, kdy se ze stavby stane svatý chrám je jeho posvěcení, tedy slavení Eucharistie, při kterém biskup pronáší modlitbu posvěcení. V ní prosí Boha: „Naplň nebeským požehnáním tento kostel i oltář, aby se toto místo stalo navždy svatým.“

Vážená redakce,

Ne tak dávno se provalila kauza znesvěcení Božího chrámu natáčením pornografického filmu. Stalo se také, že si v chrámu člověk sáhl na život. Jak se postupuje, aby kostel mohl opět sloužit svému účelu?

Eva

Milá Evo,

Kostel je domem modlitby, místem, které má sloužit výsostně bohoslužbě. Co ji tvoří, vyjadřuje tatáž modlitba takto: „Ať se zde smývají hříchy lidí, ať se kolem tohoto oltáře shromažďují věřící, ať slaví Kristovo velikonoční tajemství a přijímají jeho slovo i jeho tělo, ať se zde bez přestání ozývá radostná píseň chvály, ať tu vystupuje k Bohu prosba za spásu světa, ať tu ubožáci obsáhnou milosrdenství“. Za znesvěcení kostela považujeme vše, co se protíví svaté službě: každý hřích páchan na tomto místě, pohrdání Ježíšovým slovem a neúcta vůči jeho svátostnému tělu, písně a slova, která odporují chvále Boha a touze po spáse, ale i vše, co se protíví důstojnosti člověka a jeho života.

Znesvěcený chrám nemůže dále sloužit svému účelu. Potvrzuje to i kniha usměřující liturgii slavenou biskupem Biskupský ceremoniál (Caeremoniale Episcoporum), ve které čteme, že v kostele, který byl hrubě zneuctěný skutky, které pohoršují věřící a odporují posvátnosti místa, se nesmí konat bohoslužba, dokud se zločin nenapraví kajícím obřadem (srov. CE 565-566). Podstata obřadu je vyjádřena: „Pokud se totiž nový kostel v první řadě posvěcuje slavením Eucharistie, tak se i patří, aby se zneuctěný kostel stejným slavením vrátil do svého původního stavu“ (CE 574). Co je zdánlivě paradoxem, protože ve znesvěcení kostele se Eucharistie slavit nemá, ale zároveň se právě její slavením má znovu posvětit.

Nové slavení Eucharistie je nejdůležitější částí kajícího obřadu, který má být především znamením pokání. Podle starobylé tradice, kterou zmiňuje už spis Didaché z přelomu prvního a druhého století, vyznáváme hříchy a prosíme o jejich odpuštění při každém slavení Eucharistie: „Když se scházíte v den Páně, lámejte Chléb a děkujte, ale předtím vyznejte, své hříchy, aby vaše oběť byla čistá. „Ve znesvěceném kostele se pokání vyjádří tak, že se v něm obnaží oltář a odstraní všechno, co vyjadřuje radost a veselost: hořící světla, květiny, ozdoby. Kajícímu obřadu by měl předsedat biskup, který se spolu s asistencí a kněžími shromáždí na místě mimo znesvěceného kostela. Do něj vcházejí v procesí, během kterého se zpívají Litanie ke svatým. Slavení začne požehnáním vody a pokropením oltáře, lidu a stěn kostela. Tím se naznačuje

památka křtu a znamení pokání, tedy obmytí a očištění. Prosby o odpuštění znesvěcení a požehnání chrámu vyjadřuje modlitba požehnání vody i úvodní modlitba mše svaté. V bohoslužbě slova jsou čtení s tématem odpuštění hříchů, které má biskup v homilii i vysvětlit. Před přinesením darů se oltář znovu přikryje plachtou a ozdobi květy. Teprve potom ho biskup uctí polibkem a slaví Eucharistii jako obvykle. Pokud byla při zneuctění kostela znesvěcena i Eucharistie, doporučuje se, aby po svatém přijímání následovala eucharistická adorace.

Takový kající obřad vyzdvihuje: sociální rozměr hříchu, protože při kajícím obřadu odprošuje Církev shromážděna na tomto místě za skutek, který spáchal ten, kdo kostel znesvětil; a zároveň obětní charakter Eucharistie, která je zpřítomněním Kristovy oběti přinesené za odpuštění hříchů lidí. Eucharistie nanovo posvěcuje nejen člověka, který ji přijímá, ale i místo, na kterém se slaví.

(podle KN)

Když nastanou nepředvídané okolnosti

Magisterium Církve jasně říká: „Jen kněží mohou vysluhovat Eucharistii, tedy konsekrovat chléb a víno, aby se staly tělem a krví Páně“.

Vážená redakce,

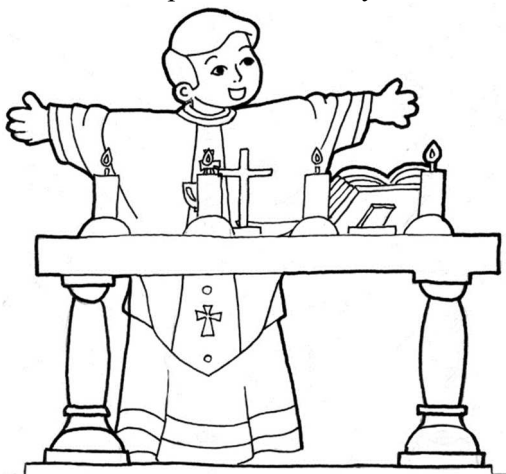
Chtěl bych se zeptat: Pokud by během mše například v neděli přišlo knězi nevolno a nedokončil by liturgii, musí ji jiný kněz dokončit? Je třeba jít ještě na řádně ukončenou mši? Může kněz během bohoslužby opustit liturgický prostor sloužící ke slavení mše?

Imrich

Slavení mše svaté jako úkonu Krista a hierarchicky uspořádaného Božího lidu je středem celého křesťanského života, jak pro všeobecnou Církev, tak i pro místní církevní společenství a pro každého věřícího (srov. Sacrosanctum Concilium 41). V ní totiž vystupuje úkon, kterým Bůh posvěcuje svět v Kristu, v ní dosahuje vrcholu bohoslužba, kterou lidé prokazují Otci, kdy se mu klanějí

skrze Krista, Božího Syna. Kromě toho se ve mši svaté během celého roku připomínají tajemství vykoupení tak, že se určitým způsobem zpřítomňují. Proto velmi záleží na tom, aby se slavení mše svaté uspořádalo tak, aby se ti, kteří konají duchovní službu, i věřící na ní zúčastnili přiměřeně svému postavení a plněji získali ovoce, pro které Kristus Pán ustanovil eucharistickou oběť svého těla a krve a svěřil ji jako památku svého umučení a zmrtvýchvstání své milované nevěstě Církvi (SC 47).

Ve shromáždění, které se schází na mši svatou, má každý právo a povinnost přispět svojí účastí rozličným způsobem podle rozdílnosti svěcení a poslání. Každé zákonité slavení Eucharistie řídí biskup

osobně nebo prostřednictvím kněží, svých pomocníků. I kněz, který z moci svěcení má právo ve společenství věřících přinášet oběť jako Kristův zástupce, stojí na čele shromážděného lidu, vede jeho modlitbu, ohlašuje mu poselství spásy, spojuje se s lidem, když skrze Krista v Duchu Svatém přináší oběť Bohu Otci, svým bratrům dává chléb věčného života a sám má účast na témže chlebu. Když tedy slaví Eucharistii, má důstojně a pokorně sloužit Bohu a lidem. Svým chováním, jakož i vyslovováním posvátných textů má připomínat věřícím živou přítomnost Krista (srov. Římský misál 60).

Pokud kněz bez svého přičinění musí přerušit slavení Eucharistie, velmi srozumitelně to vysvětluje biskup Marián Chovanec v svém skriptu Sakramentológia I. (nauka o svátostech):

1. Když mši svatou slaví jeden kněz: Při nečekaném přerušení mše (například ze zdravotních důvodů, nebo když kněz zkolaboval) v době před proměněním se věřící pomodlí a rozejdou. Při přerušení mše po proměňování je třeba s úctou se postarat o Kristovo tělo a krev z oltáře. Akolyta nebo mimořádný rozdatel rozdá svaté přijímání věřícím a zbytek odloží do svatostánku.

2. Když mši svatou slaví více kněží: Při nečekaném přerušení koncelebrované mše svaté před eucharistickou modlitbou (začíná prefací) je vhodné, aby další kněz začal mši svatou od začátku. Při nečekaném přerušení koncelebrované mše

svatě po eucharistické modlitbě (nebo během ní) další kněz pokračuje v slávení mše svatě. V obou případech není povinnost zúčastnit se na další mši svatě, protože prvotní úmysl trvá. Rubriky Římského misálu nedovolují, aby kněz (odbíhal, odstupoval) od oltáře z neliturgických důvodů.

(podle KN)

Které výdaje ještě omezit

Jak vnímat půjčky a úvěry? Jak se dá přesně sledovat rodinný rozpočet? Platit raději hotovostí nebo kartami? I na to odpovídá Anton Lisník, vyučující na katolické univerzitě v Ružomberku, který působí na katedře managementu.

Jak se dá dlouhodobě udržet skromný rozpočet s převahou výdajů?

Na udržení rodinného rozpočtu s dětmi doporučuji, aby po dovršení 18. roku života začaly děti chodit na brigády, zejména o víkendech a prázdninách. Je možné začít brigádu už od 16 let.

V současnosti může být výhodné zapojit se i do pěstování svých rostlin, pouze v malém, pro potřeby kuchyně.

Dali by se příjmy domácnosti ještě zvýšit?

V případě, že rodina bydlí v domě a vlastní tuto nemovitost, ale nevyužívají v plném rozsahu, je vhodné uvažovat o jejím pronájmu. Pokud by se děti ekonomicky osamostatnily a přestaly by se připravovat na své povolání, tak mají povinnost podílet se finančně na chodu domácnosti. Podle určitých názorů z morálního hlediska by bylo správné, aby děti přispívaly na chod domácnosti i určitou částkou z brigád, i když nejsou ještě ekonomicky samostatné.

A jak je třeba vnímat půjčky a úvěry? Jsou hrozbou nebo pomocí?

Potenciální, ale rizikovou, a proto poslední doporučenou možností příjmu rodiny jsou různé úvěry a půjčky s rozmanitými úroky a poplatky. V budoucnu budou představovat pravidelný výdaj pro rodinu a její rozpočet. Doporučuje se

vždy sledovat roční procentní míru nákladů spojených s půjčením peněz. Ta určuje celkovou roční povinnost dlužníka. V případě neschopnosti splácet povinnosti je třeba okamžitě se spojit s bankou či pojišťovnou a sjednat si splátkový kalendář. Nedoporučuje se vůbec zatěžovat jednotlivce či rodinu úvěrem na dovolenou, na vánoční dárky a podobné věci, které nejsou potřebné k přežití.

Které výdaje by rodina ještě mohla omezit?

Doporučuji přehodnotit například i současný stav a pravidla osobního účtu v bance. V případě nevýhodné volby změnit banku, s nabídkou vedení účtu a služeb bez poplatku.

Z hlediska neustálého rozvoje služeb doporučuji využívat dlouhodobé akce mobilních operátorů a poskytovatelů internetu, sledovat nabídku produktů, nevázat se smlouvou bez individuální nebo věrnostní výhody, nebát se změnit dodavatele služeb s výhodnější nabídkou a lepší cenou. Stejně přistupovat k dodavatelům elektrické energie a plynu.

Doporučuji využívat i státní dotace na spotřebu energií a možnosti stavebního spoření se státní prémie a s úroky.

Co se týče platebních karet, v každém případě doporučuji platit zejména hotovostí, je to psychologicky vhodnější, když člověk reálně vidí změny v peněžence, protože "plastové peníze" se rychleji míjejí.

Jak je třeba uvažovat, pokud by se rodina chtěla zajistit do budoucna?

V rodinném rozpočtu je vhodné, aby se uvažovalo o investicích krátkodobého a dlouhodobého charakteru. Sociální systém na Slovensku vytvořil možnost,

aby si každý zaměstnanec odkládal peníze ve 3. pilíři a stejně podle zákonných pravidel a kolektivní smlouvy přispíval zaměstnavatel. Je vhodné, aby při vstupu na pracovní trh okamžitě pojištěnec sociální pojišťovny vstoupil do 2. pilíře a nebál se investovat do akciových penzijních fondů, ty nejlepší kompenzují ztráty, dokážou překonávat krize v ekonomice a mají nejlepší výkonnost. Účast na 2. a 3. pilíři je vnímána jako investice. Je vhodné rovněž vytvářet rezervu na neočekávané události.

Dalším doporučením je pojištění, životní nebo neživotní. I malá pojistná částka dokáže v případě oprávněného pojistného plnění pomoci překonat neočekávané události, které mohou ohrozit příjem. Jednou z možností je kombinace pojištění a spoření.

Jak by rodina měla zacházet s hypotékou?

V případě, že je rodina zatížena hypotékou, je rozumné si ji pojistit. Doporučuje se, abychom hypotéku při nízkých úrokových sazbách prodloužili na co nejdéle možné období s co nejdelší fixací nízkého úroku. Při dnešní situaci se jeví výhodnější nemovitost na bydlení vlastnit a financovat ji hypotékou, než platit nájemné. Hypotéka se správně nastaveným úročením znásobuje hodnotu investice do nemovitosti.

V případě dosažení mimořádných příjmů v rodině, například dědictví, výhry, případně úspor, se doporučuje splatit nejdříve nevýhodné úvěry a půjčky, pak ostatní dluhy, následně investovat do dlouhodobých produktů na finančním trhu.

Jak se dá přesně sledovat rodinný rozpočet?

Doporučujeme postupně zavádět systém dlouhodobého sledování rodinného rozpočtu a fungování domácnosti. Začátkem budování vyrovnaného rozpočtu je pravidelné zapisování si příjmů a výdajů celé rodiny a následná analýza na konci měsíce. Jen takto se dozvíme reálné informace o našem rodinném rozpočtu.

(podle KN)

Aplikace bojuje proti plýtvání

Až třetina vyprodukovaného jídla ročně končí v nádobách na odpadky, je třeba připomenout, že znehodnocují se nejen samotné potraviny, ale také procesy a zdroje, které vedou k jejich produkci. Plýtvá se půdou i lidskou prací. Navíc se vyhazování potravin osmi procenty podílí i na celkových emisích skleníkových plynů.

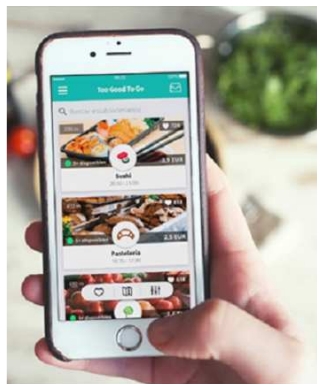

V roce 2016 vznikla v Dánsku společnost Too Good To Go, jejíž název se dá volně přeložit jako Příliš dobré na vyhození. Dala

si za cíl bojovat proti plýtvání potravin. Její hlavní aktivitou je přitom jednoduchá mobilní aplikace, která nese stejný název jako dánská společnost.

Prostřednictvím aplikace si uživatelé mohou koupit za zvýhodněnou cenu jídlo, kterého se v provozech musí na konci dne zbavit. Například pekárny pečou čerstvé pečivo každý den, neprodaný sortiment tak musí vyhazovat do smetí. Restaurace nemohou skladovat připravené jídlo, které se neprodalo. Prostřednictvím aplikace Too Good To Go však mohou neprodané jídla a potraviny nabídnout za zvýhodněnou cenu.

Aplikace funguje velmi jednoduše. Uživatelům - zákazníkům nabízí seznam provozoven v okolí, které jsou zapojeny do služby, a které prodávají jídlo nebo potraviny. Uživatel si v aplikaci vybere produkt a zaplatí za něj. Jídlo si následně vyzvedne v prodejně nebo v restauraci.

Aplikace Too Good To Go je výhodná pro obě strany. Zákazník se může dostat k chutnému a stále dobrému jídlu za zvýhodněnou cenu a zároveň podpořit místní podnikatele. Obchodník zase zredukuje svůj potravinový odpad a také si může získat novou klientelu. Obě strany se kromě toho podílejí na zlepšování životního prostředí.

Společnost Too Good To Go aplikaci nabízí v současnosti ve 14 evropských zemích (u nás zatím ne). Stáhlo si ji přes 18,5 milionu uživatelů. Do projektu je zapojeno více než 37 tisíc obchodních provozů. Dánská společnost chce podle své ředitelky Mette Lykkeovej dále růst a nabídnout aplikaci i v New Yorku a Bostonu, čímž by se USA staly patnáctou zemí participující na projektu.

Aplikace nedávno získala ocenění TECHS Awards za to, že je evropskou aplikací s nejvyšším potenciálem.

(podle KN)

Biblické drobečky

Slovní spojení, která se z Bible dostala do našeho jazyka

Do aleluja

Ve sbírce žalmů, zejména v poslední třetině, se často objevuje slovo "aleluja". Aleluja je přepisem hebrejského slova "Halelujah" - "Chvalte Boha", přičemž koncovka "jah" je zkratkou Božího jména "Jahve".

Toto slovo se postupně stalo ustáleným a zažitým výrazem pro Boží chválu a proniklo i do křesťanských bohoslužeb. Používá se ve více křesťanských hymnech, které chválí a uctívají Boží velikost a majestát.

Zvláštěností je i to, že slovo "aleluja" se prakticky nepřekládá do národních jazyků, ale zůstává v této formě téměř ve všech jazycích v regionech a národech, které byly historicky ovlivněny křesťanskými bohoslužebnými výrazy.

Ovšem pokud se říká, že je něčeho do aleluja, tak to znamená, že je toho nadbytek, nadmíru, nebo to trvá už dlouho, až to člověka začíná už vyrušovat.

Ale v tomto případě to už nemá s Boží oslavou nic společného. Je to výraz, který pronikl do běžného užívání z křesťanských bohoslužeb ve smyslu, že už je toho příliš mnoho. Pokud bychom se měli jinak vyjádřit, tak bychom řekli, že už toho máme "nad hlavu".

(podle Růženec)

Zadáno pro ženy

Když máš pocit, že život nejde podle tvých představ...

Svatá Róza Filipa Duchesnová

Svatá Róza (franc. Rose Philippine Duchesne) se narodila v roce 1769 ve Francii a jako devatenáctiletá vstoupila do kláštera. Po vypuknutí francouzské revoluce klášter zavřeli a ona zasvětila svůj život péči o chudé a nemocné a otevřela školu. Ve věku čtyřicet devět let odešla sloužit do severoamerických misí. Zemřela v roce 1852 ve službě Indiánům z kmene Potawatomi.

Možná tě v práci právě čekalo povýšení, když jste se najednou museli přestěhovat, protože tvého manžela přeložili. Možná jste se s manželem chystali založit rodinu, když vás zasáhlo zjištění, že jste neplodní. A možná jste se těšili, jak si koupíte dům, a nakonec jste zjistili, že dům, který jste si vyhlédli, je již prodán. Ať už šlo o cokoli, jistě víš, že život nám dokáže pořádně zamíchat karty. Zvykli jsme se ptát, proč se život zdánlivě nikdy nevyvíjí tak, jak jsme si ho naplánovali. Konec - konců, děláme vše proto, aby naše plány byly dobré, a předpokládáme, že by je Bůh měl požehnat.

Pokud je na světě někdo, kdo má zkušenosti s plány, které nevyšly, je to svatá Róza Filipa Duchesnová. Tato řádová sestra toužila pracovat s Indiány v Louisianě, chystala se na tento životní krok a doufala, že se jí ho podaří uskutečnit. Opustila rodnou Francii, jedenáct měsíců plula přes Atlantský oceán, a když se konečně dostala do Louisiany, plula dalších sedm týdnů vzhůru

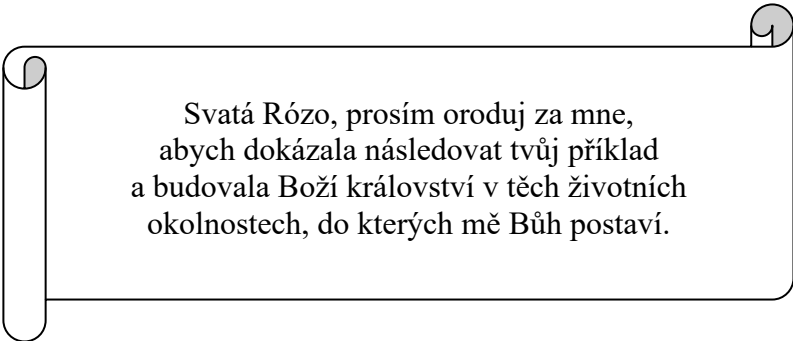
proti proudu po řece Mississippi. Představ si, jak byla překvapená, když jí po příjezdu do Saint Louis biskup oznámil, že pro ni a její sestry nemá místo.

Biskup jí našel střechu nad hlavou v dřevěném srubu a ona se usadila v Saint Charles v státě Missouri. Co si měla v Saint Charles počít? Navzdory problémům s ubytováním a nedostatkem jídla, vody a financí svatá Róza založila první bezplatnou dívčí školu na západ od Mississippi. Po mnoha letech se jí ve věku dvaasedmdesát let splnila celoživotní touha sloužit Indiánům. Působila jako misionářka v usedlosti Sugar Creek ve státě Kansas u Indiánů z kmene Potawatomi, kteří jí dali jméno "Žena-ktará-se-stále-modlí".

Příklad svaté Rózy nás učí, že potřebujeme být flexibilní a umět přizpůsobit své plány tomu, co s námi zamýšlí Bůh, i když je to náročné.

Já sám přece vím, jak o vás přemýšlím, praví Hospodin. Mám v úmyslu váš prospěch, a ne neštěstí; chci vám dát budoucnost a naději.

Jer 29,11

Svatá Rózo, prosím oroduj za mne,
abych dokázala následovat tvůj příklad
a budovala Boží království v těch životních
okolnostech, do kterých mě Bůh postaví.

Dar lásky pro rodiče

17. kapitola *Láska hledá Boží požehnání*

Dík tvému vítězství je velká jeho sláva, obestřel jsi ho velebnou důstojností.

(Ž 21,6)

Rodiče doufají, že jejich děti budou zdravé, šťastné, vždy v bezpečí, milované a požehnané. Co to vlastně ale znamená? Co si pod pojmem požehnání představují děti, dospívající a co dospělí? To slovo opravdu vyvolává představu přízně, plodnosti, naplnění, úspěchu, spokojenosti. Zkrátka, požehnaní se cítíme tehdy, když máme důvod radovat se, jsme šťastní.

Ovšem, všichni chceme, aby naše děti byly požehnané, silné, moudré, šikovné, radostné, aby prožívaly úžasná přátelství a později dobré manželství. Ale jaký má být člověk, kterého Bůh požehná? Jak mohou naše děti získat jeho požehnání?

Věděli jste, že vaše víra a osobní vztah s Bohem je pro něj pozváním k tomu, aby žehnal vaše děti? Písmo říká: "Blahoslavený každý, kdo se bojí Hospodina kdo chodí po jeho cestách." Neboť díky tomu "tvoji synové budou kolem tvého stolu jako mladé olivy," tedy silní, čínorodí a ve všem úspěšní (Ž 128,1-3). Bůh příslibil, že pro velkou víru Abrahama požehná jeho potomstvo (srov. Gn 17,6-8). A později na hranicích zaslíbené země zas řekl svému lidu: "Předložil jsem ti život i smrt, požehnaní i zlořečení; vyvol si tedy život, abys byl živ ty i tvé potomstvo a miloval Hospodina, svého Boha, poslouchal ho a přimkl se k němu..." (Dt 30, 19-20).

Písmo nám zjevuje, že pokud člověk kráčí ve víře a lásce - s láskou a bázní poslouchá Boha, on ho požehná a stejně požehná i jeho potomstvo.

Kromě toho Ježíš jmenoval několik nesobeckých postojů lásky, které bychom si měli osvojit, protože přinášejí požehnání a naplňují člověka radostí bez ohledu na vnější okolnosti (srov. Mt 5,3-12). A jelikož "blahoslavenství" se naše děti nenaučí samy od sebe, dáme jim mnohem větší šanci žít podle nich, pokud o nich doma mluvíme, pokud je sami uskutečňujeme a oceňujeme i na jiných.

Ježíš řekl: "*Blahoslavení chudí v duchu.*" Být "chudý v duchu" znamená být v každém okamžiku závislý více na Boží moci, Duchu a moudrosti než na vlastních schopnostech. Znamená to také uznat, že odpuštění a spása nepochází z našeho nitra, ale od Boha. Tato skutečnost vede člověka k neustálé modlitbě, k uvědomění si, že denně prokazovat lásku a konat dobro dokážeme jen s Boží pomocí, a ani zdaleka ne proto, že na to máme dost sil, nebo že známe odpovědi na všechny otázky. Malé děti mají pocit, že se jim nemůže nic stát, ale i tak potřebují, aby je Bůh každý den vedl a ochraňoval. Rodiče by měli své domovy proměňovat na místa modlitby, kde se členové rodiny navzájem povzbuzují, v pokoře uznávají, že jsou slabí a prosí Boha o potřebnou sílu a milosti.

"*Blahoslavení plačící.*" Bůh slibuje, že potěší a požehná ty, kteří truchlí nad věcmi, které zarmucují i jeho. Život dítěte by měl být plný radosti a smíchu, ale zároveň musí pochopit i to, že mnohé věci jsou smutné. Například násilí a zneužívání, bolest blízkého přítele či ztráta milovaného člověka. Laskavý člověk se nesměje, když vidí hřích, naopak pláče nad ním (srov. Ez 9,4). Trápí ho těžká situace chudých, tragédie národa, smrt i peklo. Když děti vnímají, že život může být těžký a bolestný, poznávají i to, že opravdový vztah k Bohu a lidem se někdy neobejde bez slz. Láska udržuje rovnováhu mezi radostným plesáním a pláčem.

"*Blahoslavení tiší.*" Láska není neklidná, nevzdoruje, nezesměšňuje druhé ani se nad ně nevyvyšuje. Učí nás pokoře, dívat se na druhé jako na rovnocenné nebo důležitější než jsme sami. Pro mladší děti to například znamená, že se mají při hře podělit, střídat a nekazit společnou zábavu trucováním.

Pro starší děti to může znamenat i to, že umí povzbuzovat druhé a spolupracovat, nezlobit se, pokud jim někdo nepřihrál míč či nevyjádřil dostatečný obdiv. Písmo svaté používá v tomto kontextu slovo tichý, ale ne ve smyslu

slabý, ale ve významu "má sílu pod kontrolou". Znamená to, že člověk nemusí vždy zvítězit, zazářit či zastínit ostatní, neboť jen díky tomu, může zůstat nohama na zemi a nedávat jiným pocítit, jak jsou vedle něj maličci.

"*Blahoslavení, kdo hladovějí a žízní po spravedlnosti.*" Měli bychom toužit žít dobře a v harmonii s Bohem i s lidmi. Většina dětí ví, jaké to je, když mají nesmírnou chuť na své oblíbené jídlo. Pokuste se vystihnout vhodnou chvíli, kdy jim názorně ukážete, že důvěrně znát Boha a toužit žít podle jeho vůle je uspokojí více než cokoliv, co jim může nabídnout tento svět (srov. Ž 16,11; 37,4; 63,5).

"*Blahoslavení milosrdní*" - ti, kteří odpouštějí jiným, soucítí s potřebnými a jsou ochotni posloužit pomocí.

"*Blahoslavení čistého srdce*" - ti, co nemění kabáty podle toho, v jakém prostředí se právě nacházejí, neboť jejich myšlenky, slova a skutky se v každé chvíli shodují s tím, v co věří, a když selžou, ochotně dělají pokání. "*Blahoslavení tvůrci pokoje*" - ti, co spěchají řešit spory a pomáhají lidem smířit se mezi sebou i s Bohem.

A konečně Ježíš řekl, "*blahoslavení pronásledovaní pro spravedlnost*", čili pro dobro, které udělali, pro víru v Krista, pro jejich nekompromisní postoje a zásady. Naše děti by se měly naučit radovat, když žijí v souladu s Božími zákony, bez ohledu na to, zda s nimi svět souhlasí, nebo ne. Všichni dobře víme, že kompromisy naše děti jistě nepřivedou k radostnému životu oplývající Božím požehnáním.

Láska chce, aby naše děti byly zdravé, šťastné a aby se jim dařilo ve všem, do čeho se pustí. Sníme o tom a snažíme se o to. Ukažme jim tedy osvědčenou cestičku, který je k tomu přivede. Jsou jí Boží "blahoslavenství" zaslíbení pro děti v každém věku. Uskutečňujte je i ve vaší rodině.

ZAMYSLETE SE, ZDA SVÝM ŽIVOTNÍM STYLEM
ZVETE BOŽÍ POŽEHNÁNÍ DO VAŠÍ RODINY

NEBO HO JÍM ODMÍTÁTE.
CO BYSTE MĚLI ZMĚNIT?
VYBERTE SI DVĚ NEBO I VÍCE VLASTNOSTÍ,
KTERÉ SE ZMIŇUJÍ V DNEŠNÍ KAPITOLE, A PROMLUVTE SI O NICH SE SVÝMI
DĚTMI U JÍDLA.
PAK SE SPOLEČNĚ POMODLETE ZA TO, ABY BŮH DO VÁS I VAŠICH DĚTÍ VLOŽIL
TOUHU ŽÍT BLAHOŠLAVENSTVÍ.

Když dnešní úkol splníte, odpovězte si na tyto otázky:

- ? Jaké věci vám v souvislosti s vaší rodinou přišli na mysl při čtení této kapitoly?
- ? Které vlastnosti jste si vybrali a proč?
- ? Co jste si z dnešního rozhovoru odnesli?

*Hospodinovo požehnání obohacuje a trápení s sebou nepřináší.
(Přís 10,22)*

Pár slov pro mladé

8. I o tom je třeba vědět: Jak je to se sexem a láskou?

„Miluji tě, ale toto ne.“

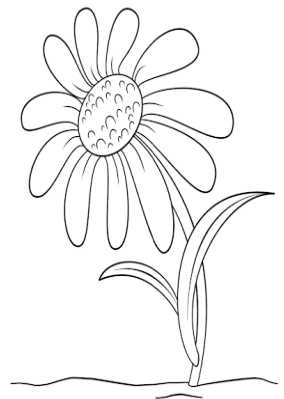
„Ne, ty mě nemiluješ,“ říkal Karel přítelkyni Janě.

„Proč tak mluvíš?“

„Nedala jsi mi důkaz lásky. Víš, na co myslím... Dokaž mi, že mě miluješ.“

Naléhal Karel. Jana nesouhlasila. Na věc měla jiný pohled. A tak se rozešli.

Po čase napsala Jana Karlovi dopis: „Miluji tě, moc tě miluju, ale ne takto! Cítím, že správně je jinak. Přeji ti

všechno dobré. Rozloučení bolí, ale kdybych souhlasila, bolelo by mě to ještě víc.“

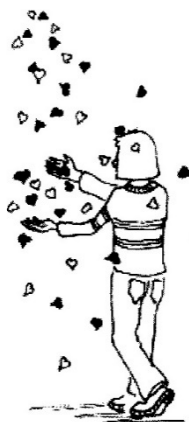
Škoda, že Karel nehledal poklady ukryté v Janině duši. Nerespektoval postupná pravidla lásky, ale chtěl přeskakovat, urážet a zneužít **důstojnost své dívky**. A to se nedělá.

Rozhlédněme se kolem sebe

V současnosti se zdá, jakoby kdosi mezi nás „vylil“ sex. Je v televizi, ve filmech, časopisech, na diskotékách, v ulicích, internátech...

Mladí lidé jsou ponořeni do této atmosféry. Proniká to do nich... Hýbe to s nimi. Často jsou v rozpacích: „Co je správné, jaký mám mít vztah k sexu? **Co dělat s pohlavní silou, kterou v sobě cítím?** Je to hříšná věc?“

Sex je dar

Bůh chtěl, aby lidé zaplnili zemi, aby se rozmnožovali. Proto je Bůh obdaroval pohlavní silou. Je to dobrý dar. **Pokud ho v sobě cítíš, děkuj mu, že si zdravý.**

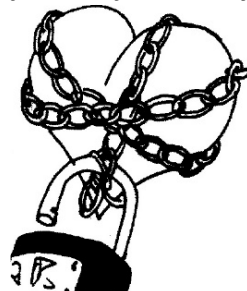
Dárce dal s darem i pokyny, jak jej používat. **Tento návod je v přirozeném mravním zákoně, v Desateru Božích přikázání i v učení Církve. Pohlavní silou se nemá plýtvat.**

Tou se obdarovává partner v platném manželském svazku. Je završením nádherného vztahu mezi mužem a ženou, který se nazývá láska.

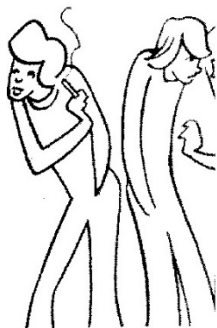
Dar za darem

Je to úžasné - při vzájemném obdarování vzniká **další dar pro oba - dítě**. Bůh takto žehná rodinu. To, že se mají rádi. Láska dvou se rozšiřuje na dalšího. Lidská láska se šíří přes děti, přes generace, přes věky.

Jde o svatou, Bohem danou věc. **Církev tomu žehná, raduje se, že jsou rodiny šťastné**. Dělá vše proto, aby se mladí připravili na tuto velkou roli předání života.

V čem je problém?

Někteří lidé odtrhli sex od manželského svazku, od lásky. Jak k tomu mohlo dojít? Pohlavní síla je spojena s velmi příjemným zážitkem, pocitem. A tady je kámen úrazu. Tento zážitek je tak silný, že **mnozí lidé po něm zatoužili i mimo manželský svazek, mimo Boží příkazy**.

Chtějí ho egoisticky vychutnat. Chtějí ho mít čím víc. Proto hledají příležitosti, jak ho v sobě probudit. Erotické časopisy, smyslné tance..., to vše probouzí pohlavní sílu a „příjemný“ požitek pohlcuje celou osobu. **Uzavírá ho do egoismu** a někdy přivádí až k šílenství.

Za vším jsou peníze?

Mnozí „podnikatelé“ zjistili, že se zde dají vytlout ohromné peníze a tak se zapojili do sexyprůmyslu: ovlivňují veřejné mínění, že je normální mít pohlavní styk bez manželství, vyrábějí a prodávají časopisy, pornofilmy, dráždivé relace, ochranné pomůcky proti početí, ... Za tím následuje organizování prostituce, často to pokračuje přes zabíjení počatých dětí.

Táhne se šňůra hříchu až k vraždám. Peníze se „kroutí“ a kdosi si nACPává kapsy.

Vítej v klubu AIDS

„Jdeš tančit?“ Nabídl Marcelovi společnost křehká dívka. Neznal ji, ale souhlasil.

„Dobrá,“ usmál se a už i šli na parket. Dívka kouzelně tančila. Marcelovi se líbila. „Že by to byla ta pravá?“ položil si v mysli otázku a nahlas řekl: „Jak se jmenuješ?“

„Rea,“ odpověděla tiše a zavěsila se Marcelovi na rameno.

Šlo to nenormálně rychle. Rozuměli si. Po tanci šli k výčepu.

Začali kolou, pokračovali vínem a přešli i na ostrý alkohol. Dívka přebrala iniciativu. Následoval tanec, výčep, tanec, výčep...

Diskotéka končila. Venku je přivítala pozdní noc. Dohodli se, že v rozhovorech budou pokračovat u Marcela doma. Stalo se však, co se nemělo. Došlo k pohlavnímu styku.

Ráno Marcel vstal. Přemýšlel, co všechno se včera odehrálo. Ptal se sám sebe: „Kde jsem to jen byl? Aha, Rea. Kde je?“ Po dívce však nebylo ani stopy. Zmizela.

Pomaloučku se dával dohromady. Při nahlížení do zrcadla však něco objevil, čemu nerozuměl. Rtěnkou na rty tam bylo napsáno: „Vítej v klubu AIDS. Rea.“

Myslel si, že je to žert. Nedalo mu to však. Po čase šel na lékařskou kontrolu. Výsledek byl pro něj hrozný. Byl nakažen virem HIV. Dívka šířila smrt. Dnes je Marcel už mrtvý.

Ovládání pohlavní síly

Pohlavní sílu mám mít pod kontrolou. Dá se ovládat rozumem, pevnou vůlí, modlitbou, přijímáním svátostí, větší láskou k Bohu a lidem, ... (srov. KKC 2331-2350.)

Máme v sobě i přirozenou ochranu - cudnost, stydlivost. I to vložil do nás Pán. Tato ctnost nesmí v nás zakrnět. **Být zdravě stydlivý opravdu není hanba!**

Boží řešení

Bůh našel způsob, jak se nahromaděná pohlavní energie z člověka uvolní a přitom člověk nehřeší. Bývá to ve spánku, nebo v „polospánku“, kdy se při tom zdají i erotické sny. Ale protože člověk to tehdy nedělá naprosto vědomě, ani dobrovolně, podmínky těžkého hříchu nejsou naplněné.

Je to tak v člověku zařízené. Neztrácí při tom čistotu duše a může jít i ke svatému přijímání. Díky Bohu za jeho moudrost i v této věci.

Víte že – rady, jak se udržet čistým

- 1. Vyhybat se příležitostem, které vzbuzují nečisté myšlenky, touhy...**
- 2. Nemít nečisté věci ve své blízkosti.**
- 3. V pokušení nezůstat sám, ale jít mezi lidi, nebo začít dělat něco jiného. Cílem je, aby nečistá touha přešla a zapomělo se na pokušení.**
- 4. Posilovat si vůli, aby člověk ovládal své oči, nečistá hnutí, touhy...**
- 5. Mnoho sportovat a chodit do přírody. Tělo ať je unavené tak, jako „psyché“.**
- 6. Mít různé záliby, šlechetné koníčky, které člověka nesoustředí jen na sebe.**
- 7. Naplnit se láskou k Bohu, žít v jeho přítomnosti skrze modlitbu. Je to vnitřní ochrana.**

8. Často přistupovat k svátosti smíření a ke svatému přijímání. Dává to sílu proti pokušení.

9. Utíkat se k Panně Marii a mít důvěru v její pomoc. „Důvěřujte Panně Marii a uvidíte, co jsou to zázraky“ (Don Bosco).

10. Důvěřovat zpovědníkovi. Nebát se s ním řešit i „choulostivé“ problémy.

Co tak to zkusit – vážně si promluvit

I o těch nejintimnějších věcech se dá mluvit čistě, svatě a s úctou. To jen my lidé přinesli na krásu předávání života nečistý pohled. Zkuste si zodpovědět tyto otázky (nebo si udělejte anonymní písemnou anketu):

1. Co očekáváte od vztahů?

2. Čím je nejvíce ovlivněn sex?

a) Médii? Většina sexu v médiích souvisí s krátkodobými vztahy mimo manželství.

b) Kulturou? Kultura hraje v životě významnou roli. Co všechno ovlivňuje?

c) Alkoholem? Drogami? Alkohol drogy jsou důležitými faktory v růstu počtu otěhotnění a šíření viru HIV.

d) Okolím a jeho vlivem? Navádějí vás kamarádi ke zlému?

e) Křesťanstvím? Hlásá zásady, že sex až v manželství, věrnost jednomu partnerovi po celý život. Je to těžké?

Umět říci ne, je velmi důležité.

Jsou dokonce případy, kdy člověka zachrání jen tvrdohlavé opakování záporného stanoviska. Odborníci radí, že je důležité nacvičit si takové záporné fráze. Udělej si seznam 15 záporných (odmítavých) výrazů (ale slušných). **Na „tvrdohlavé“ lidi někdy platí jen „tvrdohlavé“ výrazy. Máš na to přirozené právo.** Soupeř ztratí argumenty i trpělivost v přesvědčování ke zlému. A ty jsi vítěz.

No toto...

Mladík se ptal své milé:
 „Chceš se stát mou ženou?“
 Odpověď byla jednoznačná: „Ne.“
 A oba žili šťastně v jiných částech tohoto krásného světa.
 Je to úsměvné i tragické zároveň.

Ale život mívá i takovou „smíšenou“ příchuť.

Vážení farníci,

již několik týdnů si říkám, že bych vás ráda seznámila s činností, kterou přispívám k dění v Centru pro rodinu a sociální péči Brno. Pracuji zde jako koordinátorka pastoračních programů, projektu Ztráta dítěte a Diecézní pouti rodin.

Začnu od poslední jmenované – Diecézní pouť rodin. Pořádá se pravidelně poslední srpnovou sobotu v areálu Zámku ve Žďáře nad Sázavou. Je zde připraven bohatý duchovní i doprovodný program pro děti a dospělé. Může přijít celá rodina, ale i jednotlivci. Každá věková skupina si zde najde to své. Letošní rok bude tematicky zaměřen k 1100. výročí od mučednické smrti sv. Ludmily a také k roku sv. Josefa.

Projekt Ztráta dítěte se věnuje ženám, maminkám, tatínkům, kteří zažili velmi bolestnou událost – ztrátu dítěte. Nabízíme podporu a doprovázení formou individuálního psychologického poradenství. To probíhá zdarma, upřednostňujeme osobní setkání, ale je možné i online. Na webových stránkách Centra pro rodinu je také ke stažení brožurka Děti nebe – nabízí praktické rady, psychologické provedení procesem truchlení a také sdílení osobních příběhů.

A nyní se dostávám k pastoračním programům. Pořádáme duchovní obnovy pro manžele – postní a adventní. Jedná se o dvoudenní pobyt nabízející prostor pro načerpání duchovních sil a společně prožitý čas manželů. Využíváme duchovní zázemí kláštera Paulánů ve Vranově u Brna. Nyní nově organizujeme

jednodenní duchovní obnovu pro ženy na téma „Sv. Ludmila – maminka, babička předávání hodnot dětem, vnukům“. Obnova proběhne v červnu také v Duchovním centru ve Vranově.

Další skupinou, kterou se snažíme podpořit, jsou rozvedení. Pravidelně pro ně na podzim pořádáme víkendovou duchovní obnovu v Heřmanově u Křižanova. Obvykle v době postní bývá diecézní setkání pro rozvedené s názvem Rozvod a život rozvedených v církvi. Letošní rok byl termín přesunut na 17. července. Nabízí zajímavé přednášky z psychologie a církevního práva, ale také možnost sdílení a duchovní podporu.

Ještě bych vám ráda nabídla online přednášku: Církev a rozvedení „Amoris Laetitiaco papež František řekl a neřekl“. Přednáška ThLic. Petra Šikuly je i nadále ke zhlédnutí na našich stránkách <https://www.crsp.cz/nabizime/duchovni-programy/>

Pokud byste se chtěli na něco zeptat nebo se účastnit některých z programů, můžete se přihlašovat přes webové stránky Centra pro rodinu nebo můžete oslovit přímo mě, ráda vám pomůžu 😊

Jana Jakešová

Pohled do historie

V minulém čísle farního zpravodaje jsme se v historii Žďárecké farnosti posunuli k roku 1885. V dnešním čísle farního zpravodaje pokračujeme dále do minulosti, budeme se věnovat roku 1884.

1884

Obec Lubný dokončila zvoničku s maličkou kapličkou, do níž František Balák, rolník, dal na oltářiček obraz bl. P. Marie Lurdské, kterýž obraz t. r. 28/9 v neděli na den sv. Václava po obdržení povolení od dp. A. Smékala faráře v Křoví, P. Leopolda Jakla faráře v Březí, dp. faráře Adolfa Miče a providujícího kooperatora Pavla Blažka ze Žďarce byl vysvěcen. Kázal farář z Březí za velikého účastenství lidí.

Zpracoval: R. Mašek

Věděli jste?

Vrána novokaledonská nebo i vrána důvtipná dokáže vyrábět primitivní nástroje, například hák. Takové schopnosti se dříve předpokládaly pouze u savců, zejména primátů. Tento druh vran navíc dokáže plánovat svoje akce bez nutnosti použít metodu pokus-omyl. Při vědeckých pokusech se také zjistilo, že novokaledonské vrány vyřešily několik sofistikovaných kognitivních testů, jejichž výsledky naznačují vysokou inteligenci tohoto živočišného druhu. Celkově se čeled' krkavcovitých, mezi které patří vrány, havrani, krkavci či kavky, považuje za nejinteligentnější v rámci ptačí říše. Její zástupci mají oproti tělu největší mozky ze všech ptáků.

(podle KN)

Co nás čeká, dá-li dobrý Bůh

Biblické hodiny

pokračují v Pastoračním centru v Dolních Loučkách v měsíci dubnu ve středu 7. a 21. po mši svaté.

Změna vyhrazena

Knižní okénko

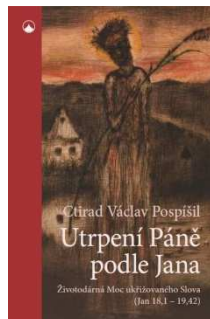

Ctirad Václav Pospíšil

Utrpení Páně podle Jana

Duchovní, teologický a historický výklad Janových pašijí. Autor přibližuje hloubku a krásu klíčové události dějin spásy – utrpení a oslavení Ježíše Krista. Nejprve se zabýváme specifickým způsobem janovského myšlení a vyjadřování. Poté sledujeme jednotlivá zastavení na Ježíšově. Konečné slovo má ale Bůh – v Ježíšově vzkříšení a setkávání s učedníky.

Vydalo Karmelitánské nakladatelství
cena 161,- Kč

Jacques Philippe

Čas pro Boha

Je radostné vidět, kolik lidí dnes žízni po Bohu. Mnozí křesťané touží po hlubokém modlitebním životě, chtějí se „věnovat se modlitbě“. Narážejí však na překážky, které jim brání na tuto cestu vykročit, ale hlavně na ní vytrvat.

Je to obrovská škoda, neboť právě vytrvalost v modlitbě je tou úzkou branou vedoucí do Božího království, na tom se shodují všichni svatí. Modlitba je pramenem pravého štěstí, neboť kdo je v ní věrný, „okusí a uvidí, jak je Hospodin dobrý“ (srov. Žl 34,9), a nalezne živou vodu, již Ježíš přislíbil: „Kdo se však napije vody, kterou mu já dám,

nebude žíznit navěky“ (Jan 4,14).

Vydalo nakladatelství Paulínky
cena 159,- Kč

V dnešní tajence najdete jednu dubnovou pranostiku týkající se světce na obrázku.

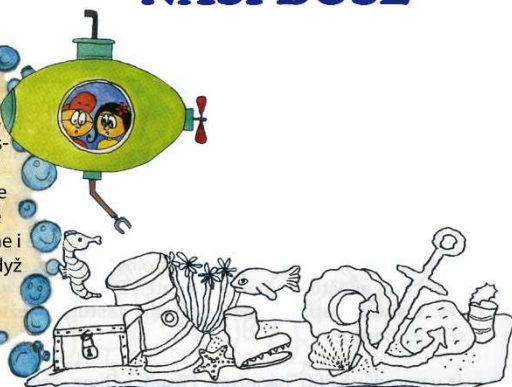
	S	Y	T	I	Č	L	F	Ř	A	L	S	O					
	P	O	V	S	T	A	L	E	C	L	Í	P	Y	S	M		
R	P	A	É	U	L	N	A	M	U	D	Á	Z	A	R	I	A	
O	O	V	Z	B	V	O	A	C	H	O	R	A	K	O	R	K	Ú
B	D	Ž	R	O	U	T	H	K	T	M	T	M	A	Ň	R	Ý	
O	M	A	M	T	K	R	Y	Á	A	Ý	R	U	O	Č	O	D	
T	A	R	F	U	E	D	O	R	V	D	D	K	K	B	F	I	
A	Z	Ř	O	A	Ž	M	É	Ě	O	Y	Y	V	O	R	I	P	
Z	A	P	A	D	Á	K	O	V	Y	L	R	N	O	P	L	L	
J	T	E	F	D	G	O	C	S	O	B	S	T	L	J	M	O	
A	K	V	Á	N	D	E	J	B	O	L	H	Š	A	V	K	M	
R	Í	T	R	E	I	Y	Á	B	D	O	A	I	V	A	K	A	
O	I	H	R	S	T	S	K	E	R	S	V	D	E	Í	E	C	
A	T	Ř	A	E	P	K	I	S	I	E	C	I	N	R	O	I	
V	L	I	V	I	Ř	U	T	E	I	Ř	P	L	I	A	T	E	
	O	E	S	E	Z	V	Ě	D	Y	T	I	T	N	K	V		
	Y	Č	K	O	N	D	A	A	P	V	R	Y	P				

akanty; Asie; autobusy; Avenin; Avia; beseda; bobr; brepty; čela; děti; diplomacie; dnes; doky; dvojka; Eufkrat; flákač; gáže; hávy; horstvo; hrst; chmel; koňka; koza; Kryl; křeč; liat; lípy; look; mádáti; mikrofilm; mobil; objednávka; odvést; omam; ornice; oslař; otisk; ovce; pilník; podmazat; pokrm; povstalec; rajz; robota; rovy; sloh; snob; spár; spisy; svěrák; sytič; šidil; třes; tuři; úkrok; vandalové; vepř; vliv; vrod; vryp; vtisky; výtka; záduma; zapadákovy; zvědy; žrout

PUTOVÁNÍ ZA BOŽÍMI TAJEMSTVÍMI

CESTA DO HLUBIN NAŠÍ DUŠE

Milí kamarádi, dnes se vydáme na dobrodružnou plavbu ponorkou a podíváme se do hlubin moře, ale i do hlubin naší duše. Na dnešní cestu jsme se dlouho těšili a představovali jsme si krásné dno moře plné korálů, ve kterých se ukrývají nádherně zbarvené rybičky. Doufali jsme, že možná uvidíme i rybičku amfiprion z pohádky Nemo. Když naše ponorka konečně klesla na dno moře, velmi jsme zesmutněli.

Zatímco jsme se plavili, poslouchali jsme příběh o malém chlapci. Za jeden den dokázal leccos udělat. A nebylo to vždy dobré. **Pod obrázky napiš, co špatného udělal a proti kterému přikázání se provinil.**

Najít nepořádek na mořském dně nebo najít chyby na někom jiném je jednoduché. Ale najít nepořádek a chyby ve své vlastní duši je velmi obtížné. Abychom to dokázali, měli bychom **prosít o pomoc Ducha Svatého**. Pak bychom si měli **najít tiché místo** a přesednout do speciální ponorky, která nás, každého zvlášť, zavede do hlubin naší duše. Tam si posvítíme na naše vlastní chyby, ale i na to dobré, co jsme udělali.

Něco na závěr...

Chtěl jsem s tebou bojovat rozumem, ale vidím, že nejsi ozbrojený.

Koukám se na sebe do zrcadla, jaká jsem přitažlivá a krásná. Jako by mi bylo zase dvacet let. V každém případě tohle víno si ještě koupím.

Miláčku, jsem tlustá? Zlatíčko, ty nejsi tlustá, jsi prostě připravená na zimu.

„Ta ženská z navigace mi chce asi rozbít vztah. Pořád mi radí, že mám zahrnout!“

Baví se dva chlapi v hospodě: „Jak to, že tě manželka pustila do hospody?“

„Dal jsem jí do vany pěnu, aby mě nezdržovala.“

„To byla nějaká omlazující pěna, co?“

„Ne, montážní...“

Mám otázku: Platí ještě občanské průkazy, nebo už jen certifikáty z testů?

Nastoupil jsem do taxíku.

Taxikář se začal omlouvat za pach dezinfekce.

Řekl jsem mu, že nic necítím.

Vyskočil z vozu a nechal mě tam sedět samotného!

Minutu ticha za zaniklé hlášky:

Pojď na jedno.

Ruku na to.

Jak bylo ve škole?

V kolik vyzvedneš děti?

Buď pozitivní!

Ruku líbám!

Ochutnej ode mne.

Máš zaracha!

Všude dobře, doma nejlíp.

Tatínek pozoruje už delší dobu, že jeho papoušek mluví sprostě, tak se naštvě a dá papouška do mrazáku. Po chvíli ho vyndá a ptá se: „Tak co, už nebudeš mluvit sprostě?“

„Ne. A můžu se na něco zeptat? Co udělalo to kuře?“